



**UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
FACULTATEA DE ECONOMIE ȘI ADMINISTRAREA AFACERILOR
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL CONTABILITATE**



**Doctorand
MIREA Marin**

TEZĂ DE DOCTORAT

REZUMAT

**RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA
CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI
SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE**

**Conducător de doctorat
Prof.univ.dr. Constanța IACOB**

**CRAIOVA
2018**

CUPRINS REZUMAT

ARGUMENTE ȘI CUVINTE CHEIE	Pag. 3
CUPRINSUL TEZEI DE DOCTORAT	4
INTRODUCERE	7
STRUCTURA TEZEI DE DOCTORAT	9
CONCLUZII, PROPUNERI ȘI DEZVOLTĂRI ULTERIOARE DESPRINSE ÎN URMA CERCETĂRII	13
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	25

ARGUMENTE ȘI CUVINTE CHEIE

Statul nu are sens și construcția sa nu este durabilă decât dacă este stabilă „utilitatea sa socială”. În acest sens, dezvoltarea serviciilor publice care să răspundă nevoilor și aspirațiilor oamenilor reprezintă atât un imperativ, cât și un remediu pentru puterea publică. Accesul populației la serviciile socio-economice de bază, cum ar fi educația, sănătatea sau transportul și nu numai, reprezintă o cerință legală, un drept și o necesitate pentru populația care aspiră la o dezvoltare armonioasă, scop în care au fost create serviciile publice ca un element fundamental al controlului social și politic, mai ales în actuala paradigmă a statului privind generarea bunăstării.

Asemeni unui carusel, serviciile publice constituie axul în jurul căruia se învârt triada contabilitate-fiscalitate-politici sociale având în vedere faptul că fluxurile monetare și/sau materiale generate de serviciile publice cu caracter economic și social nu se pot realiza haotic, ele trebuie cuantificate și legiferați (aspect de fiscalitate), evidențiate (aspect de contabilitate) și asumate (aspect de politică economică și socială). Vârtejul serviciilor publice în care intră triada ne-a determinat să prezentăm fiecare componentă din punct de vedere teoretico-metodologic și să oferim modele de eficientizare a acestora din punct de vedere practic.

CUVINTE CHEIE:

- concepte
- factori
- caracteristici
- tipologii
- parteneriat
- evidență
- fiscalitate
- politici sociale
- servicii sociale
- protecție socială
- asistență socială
- eficacitate
- eficiență
- cercetare statistică

CUPRINSUL TEZEI

	Pag.
INDEX ABREVIERI	6
INDEX TABELE	8
INDEX FIGURI	11
INTRODUCERE	13
Cap.I. ASPECTE TEORETICO-METODOLOGICE PRIVIND EVOLUȚIA ȘI PARTICULARITĂȚILE SERVICIILOR PUBLICE, COMPONENTE ALE SISTEMULUI TERȚIAR	19
1.1. Serviciile publice – componente ale sistemului terțiar	20
1.1.1. Definiția și evoluția conceptului de servicii publice	20
1.1.2. Caracteristici specifice serviciilor	24
1.1.3. Tipologia serviciilor publice	26
1.2. Arhitectura sistemului de organizare și funcționare a serviciilor publice	29
1.2.1. Reglementări juridice privind înființarea serviciilor publice	29
1.2.2. Principiile organizării și funcționării serviciilor publice	34
1.3. Serviciul public privit prin prisma cetățeanului ca principal beneficiar al acestuia. Studiu empiric pe bază de chestionar	37
1.4. Considerații generale privind gestiunea serviciilor și relația biunivocă a acestora cu contabilitatea – fiscalitatea – politicile sociale, sau cine pe cine influențează ?	51
Cap.II CONTABILITATEA: O ȘTIINȚĂ, O ARTĂ SAU UN INSTRUMENT DE GESTIUNE A SERVICIILOR PUBLICE?	59
2.1. O scurtă incursiune în poziționarea contabilității în ansamblul cunoașterii	60
2.1.1. Abordarea contabilității din perspectivă istorică	60
2.1.2. Accepțiuni și controverse privind poziționarea contabilității în ansamblul cunoașterii: de la artă la limbaj al afacerilor	65
2.1.3. De la contabilitate la sistemul contabil	73
2.2. Schimbări de paradigmă în cadrul contabilității	74
2.2.1. Serviciul de contabilitate sau serviciile contabilității ?	74

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

2.2.2. Externalizarea contabilității vs. contabilitatea la „negru”, avantaj sau dezavantaj ?	76
2.3. Relația dintre contabilitate ca instrument de gestiune și serviciile publice realizate pe bază de contract vs. serviciile publice realizate în regie proprie	78
2.3.1. Contabilitatea serviciilor publice realizate în parteneriat public-privat	78
2.3.1.1. <i>Parteneriatul public – privat : definiție, reglementare și mod de prezentare</i>	79
2.3.2.2. <i>Tratamentul contabil al concesiunii</i>	83
2.3.2.3. <i>Tratamentul contabil al serviciilor publice în sistem de franchising</i>	89
2.3.2.4. <i>Tratamentul contabil al asocierii în participațiune</i>	91
2.3.2. Contabilitatea serviciilor publice realizate în baza unui contract administrativ	93
2.3.2.1. <i>Contabilitatea serviciilor publice prin împuternicirea dată de autoritatea administrației publice locale (prin delegare)</i>	94
2.3.2.2. <i>Contabilitatea contractelor de achiziții publice</i>	96
2.3.3. <i>Tratamentul contabil al contractelor de locațiune și de locație în gestiune</i>	100
2.3.4. Contabilitatea serviciilor publice realizate în regie proprie	103
Cap.III. RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE FISCALITATE ȘI SERVICIILE PUBLICE	109
3.1. Natura și filozofia fiscalității	110
3.2. Arhitectura fiscalității colectivităților locale. De la teorie la realitate	118
3.2.1. Fiscalitatea – factor relevant de influențare a vieții social-economice	118
3.2.2. Locul fiscalității locale în fiscalitatea statului	120
3.3. Considerații generale privind stabilirea impozitelor și taxelor locale pentru serviciile prestate în favoarea contribuabililor	124
3.3.1. Delimitări teoretice privind conținutul impozitelor, taxelor și contribuțiilor	124
3.3.2. Cei trei “C” în raportul contribuabil – administrație publică locală	129
3.4. Prestatorii de servicii publice, plătitori de impozite și taxe	140
3.4.1. Fiscalitatea suportată de serviciile publice în legătură cu salariile	141
3.4.2. Fiscalitatea suportată de serviciile publice în legătură cu taxele de consumație	145
3.5. Particularitățile fiscale ale unor servicii de utilitate publică privind prețurile de transfer	148
Cap.IV. SERVICIILE PUBLICE – OGLINDĂ A POLITICILOR SOCIALE	152
4.1. Delimitări și legături între politica socială, securitatea socială, dialogul social și serviciul social	154
4.2. Contribuția politicilor sociale la formarea statului bunăstării în România	161

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

4.3. Descrierea domeniilor politicilor sociale din România și investigarea acestora cu ajutorul cercetării statistice	167
4.3.1. Domeniul pieței forței de muncă (inclusiv șomajul) și al politicilor salariale	167
4.3.2. Pensiile și alte drepturi de asigurări sociale	179
4.3.3. Asistența socială și politicile familiale	183
4.4. Serviciile sociale – oglindă a politicilor sociale și complementaritatea acestora cu contabilitatea și fiscalitatea	189
CONCLUZII, PROPUNERI ȘI DEZVOLTĂRI ULTERIOARE	202
ANEXE	214
BIBLIOGRAFIE	215
CURRICULUM VITAE	225
LISTA DE LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE PUBLICATE	

INTRODUCERE

În limbajul de zi cu zi, precum și în domeniul legislativ, frecvent este utilizat termenul de serviciu public, dar noțiunea pe care o acoperă nu este cu adevărat definită.

Aceasta este o etichetă simplă aplicată activităților de interes general, dar mulți autori sunt de acord că există dificultatea de a desena contururile precise ale noțiunii.

Pornind de la faptul că serviciul public acoperă mai multe realități, pe de o parte funcția de îndeplinit și misiunea de a asigura, pe de altă parte, o activitate concretă și organismul care o susține, este important să se facă distincția între serviciul public oferit, principiul axiologic care orientează gestionarea publică, cât și organizațiile responsabile de furnizarea acestora.

Serviciul public cuprinde în cele din urmă mai multe sensuri (instituționale, juridice și ideologice), care interferează constant și se completează reciproc.

În țările dezvoltate, așa cum susține OECD, sectorul terțiar în care se cuprind și serviciile reprezintă mai mult de 70% din PIB și a devenit principalul motor al creșterii economice. Cu toate acestea, această evoluție poate fi ușor relativizată de faptul că firmele industriale externalizează o parte din procesul lor de producție prin utilizarea furnizorilor de servicii care sunt clasificați ca societăți de servicii, dar care participă la producția industrială și care generează o mare parte a capitalului intangibil al companiilor.

Un rol vital în societatea contemporană îl joacă **serviciile sociale**, “important mecanism pentru politicile sociale actuale europene focusate pe promovarea oportunităților pentru toți cetățenii europeni de a participa în societate”.

În viziunea Comisiei Europene, tematica serviciilor sociale este considerată o preocupare de interes general, prin documentul “Social services of general interest in the European Union” constatându-se faptul că “serviciile sociale se află într-un proces permanent de expansiune ca răspuns la nevoile în schimbare și la provocările societale actuale”

Țara noastră fiind o țară democratică, asemeni tuturor țărilor europene, trebuie să ofere cetățenilor săi acces la serviciile publice privind educația, sănătatea, cultura, sportul și timpul liber și nu numai.

În prezent, expresia “serviciu public” evocă în mod spontan misiunea generală a statului, mai ales acțiunile sale în domenii care abordează nevoile universale și funcțiile colective necesare pentru viața în societate motiv pentru care sfera acestuia trebuie să se lărgască continuu.

Întreaga lume este dominată de procesul de globalizare a economiilor, care presupune interacțiunea resurselor materiale, umane și îndeosebi financiare la nivel internațional. Astfel, tranzacțiile desfășurate de entitățile economice devin tot mai dispersate geografic, mai complexe și mai numeroase. În acest context, se ridică două probleme: *omogenitatea și*

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

comparabilitatea informațiilor; respectiv oportunitatea prelucrării și transmiterii acestora într-un spațiu contabil globalizat.

Considerăm că răspunsul la prima problemă debutează prin identificarea calităților atribuite contabilității: O artă? O tehnică? O știință? O practică socială? Limbaj al afacerilor? Deși controversate în literatura de specialitate, apreciem că fiecare dintre aceste calități îi pot fi conferite, deoarece, contabilitatea capătă prin valențele sale informaționale, o dimensiune socială complexă, multilaterală și multidimensională.

O altă întrebare care se ridică este cea privitoare la clarificarea poziția pe care o ocupă contabilitatea : Este o tehnică sau un serviciu ? Răspunsul converge către ambele poziții.

Vorbind despre fiscalitate nu putem aduce în discuție posibilitatea de maximizare utilitaristă a bunăstării între membri societății, nici legalizarea maximală a veniturilor.

Practic, vorbind despre fiscalitate trebuie să aducem în discuție maximizarea sustenabilă a posibilităților deschise celor care au cel mai puțin, sau altfel spus maximizarea durabilă a libertății reale.

Sub rezerva diverselor nuanțe și condiții, o implicare centrală a concepției de dreptate o reprezintă instaurarea unei alocări universale la cel mai înalt nivel sustenabil economic și ecologic și la cel mai înalt nivel politic imaginabil.

Această implicare are drept corolar o performanță durabilă cu privire la maximizarea taxelor fiscale, oricare ar fi natura și modul lor de calcul.

Noua abordare a managementului fiscal, centrată pe contribuabil, a apărut la începutul anilor 2000 în contextul modernizării serviciilor publice, cu accent pe căutarea performanței și calității serviciilor prestate.

În acest context administrațiile locale trebuie să ia în considerare trei dimensiuni ale publicului său : cetățeanul, care declară și plătește taxe și care este în același timp contribuabilul care aspiră la o bună utilizare a impozitelor și taxelor plătite de el, iar pe de altă parte cetățeanul utilizator care se așteaptă la un nivel ridicat de servicii de calitate.

Statul nu are sens și construcția sa nu este durabilă decât dacă este stabilă “utilitatea sa socială”. În acest sens, dezvoltarea serviciilor publice care să răspundă nevoilor și aspirațiilor oamenilor reprezintă atât un imperativ, cât și un remediu pentru puterea publică.

Satisfacerea nevoilor sociale implică în mod firesc coeziunea și stabilitatea unei națiuni, dezvoltarea individuală și prosperitatea colectivă a societății umane. În acest sens, serviciul public este un element fundamental al controlului social și politic, mai ales în actuala paradigmă a statului privind generarea bunăstării.

Deși, greu de definit întrucât nu există un consens general, **serviciul social ca formă particulară a serviciului public, este utilizat pentru a da expresie sistemelor de protecție socială, asistență socială, îngrijire socială etc., motiv pentru care pot fi privite în oglindă cu politicile sociale.**

În acest context rezultă importanța temei de cercetare abordate care are ca obiectiv principal “Relația biunivocă între triada contabilitate-fiscalitate-politici sociale și serviciile publice” și pentru atingerea căruia au fost stabilite patru obiective specifice :

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

- OS1 – analiza diferențierii serviciilor publice, gestiunea lor și modul în care acestea satisfac cerințele cetățenilor;
- OS2 – analiza relației dintre contabilitate ca instrument de gestiune și serviciile publice;
- OS3 – analiza relației dintre fiscalitate și serviciile publice;
- OS4 – analiza relației dintre serviciile publice și politicile sociale.

STRUCTURA TEZEI DE DOCTORAT

Fiecare dintre cele patru obiective specifice menționate va constitui o axă de cercetare separată în cadrul studiului, în pofida interconexiunilor dintre acestea încercându-se o delimitare a acțiunilor urmărite.

Prima axă de cercetare va fi intitulată “*Aspecte teoretico-metodologice privind evoluția și particularitățile serviciilor publice, componentă a sistemului terțiar*” va avea drept scop crearea cadrului conceptual și motivațional al tezei de doctorat.

Pentru a răspunde scopului propus se vor avea în vedere următoarele activități relevante:

- *Abordarea serviciilor în calitate de componentă a sistemului terțiar*, activitate care va urmări clarificarea unor aspecte teoretice legate de definiția și evoluția conceptului de servicii publice, de caracteristicile și tipologia serviciilor publice;
- *Principiile organizării și funcționării serviciilor publice*, activitate care va avea menirea de a prezenta aspecte de ordin metodologic privind reglementările juridice, privind înființarea serviciilor publice, principiile organizării și funcționării acestora, precum și particularitățile regimului juridic, organizatoric și funcțional al serviciilor în țara noastră;
- *Serviciul public privit prin prisma cetățeanului ca principal beneficiar al acestuia*, va aduce în prim plan relațiile care se stabilesc între cetățenii electori –consumatori de servicii publice, pe de o parte iar pe altă parte cu prestatorii de servicii (funcționari sau operatorii privați/publici). Analizând aceste categorii de relații, vom evidenția necesitatea îmbunătățirii calității serviciilor publice, cunoașterea defecțiunilor și corecțiile care se impun. Pentru a realiza această activitate se va elabora un chestionar prin intermediul căruia se va testa gradul de satisfacție al cetățenilor în arport cu serviciile publice oferite de comunitățile locale și se vor interpreta rezultatele;
- *Considerații generale privind gestiunea serviciilor și relația biunivocă a acestora cu contabilitatea – fiscalitatea – politicile sociale, sau cine pe cine influențează ?* va constitui însăși esența primei axe de cercetare cu scopul creerii cadrului conceptual și motivațional al tezei de doctorat.

Cea de a doua axă de cercetare va fi denumită “*Contabilitatea: o știință, o artă, sau un instrument de gestiune al serviciilor publice ?*” și va porni de la ideea conform căreia contabilitatea este un subiect și o profesie care a evoluat în timp și care se schimbă permanent. Activitățile relevante

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

din cadrul acestei axe de cercetare vor urmări:

- *Poziționarea contabilității în ansamblul cunoașterii* va încerca să clarifice controversa dintre opiniile unor autori care consideră contabilitatea ca fiind cea mai veche tehnică de gestiune a afacerilor, în timp ce pentru alții reprezintă un limbaj al afacerilor, iar în opinia noastră contabilitatea poate fi privită și ca “joc social” bazat pe reguli, jucători și mize proprii;
- *Schimbările de paradigmă în cadrul contabilității* va constitui o activitate distinctă izvorâtă din cel puțin două considerente: contabilitatea este un serviciu sau prestează servicii ?, externalizarea contabilității urmează principiu externalizării serviciului de contabilitate sau este o activitate pro-bono ? Cele două considerente vor avea la bază argumente și opinii proprii. Cuvintele și expresiile se schimbă unele cu altele și stabilitatea aparentă a unui cuvânt își schimbă uneori sensul. Așa se explică de ce, expresia generică de contabilitate este utilizată și atunci când ne referim la organizarea funcției financiar-contabile din cadrul oricărei entități, dar și atunci când ne referim la modul concret de ținere a evidenței duble cu toate mijloacele, procedeele și instrumentele specifice acestora, respectiv contabilitatea privită ca o tehnică. Pe de altă parte, constatăm că, în goana după reducerea costurilor, conceptul de externalizare este distorsionat întrucât una din soluțiile aplicate se referă la apelarea la servicii fără contract și fără factură, soluție recunoscută în limbajul de specialitate “la negru” și care, evident este mult mai ieftină decât serviciile contractate în mod legal cu persoane autorizate. În cadrul unor astfel de practici se înscrie și contabilitatea;
- *Relația dintre contabilitate ca instrument de gestiune și serviciile publice realizate pe bază de contract vs. serviciile publice realizate în regie proprie* va fi abordată prin gruparea problematicii studiului în funcție de modul în care sunt abordate contractele încheiate de către administrațiile publice de către dreptul juridic. În acest sens ne propunem să abordăm următoarele probleme:
 - parteneriatul public privat care va fi analizat sub trei aspecte: concesiunea serviciilor publice, franciza și asocierea în participațiune;
 - serviciile publice realizate în baza unui contract administrativ;
 - serviciile publice realizate în baza unui contract de locațiune sau de locație de gestiune;
 - serviciile publice realizate în regie proprie, ținând seama de natura serviciilor și modul de gestionare al acestora.

Prin abordarea acestei axe de cercetare, vom încerca să înlăturăm opinia potrivit căreia contabilitatea serviciilor publice este considerată ca fiind o activitate de rutină deoarece pe primul plan se situează procesul de înregistrare a operațiilor privind obținerea resurselor financiare și a operațiilor de utilizare a resurselor financiare în vederea realizării scopului pentru care au fost organizate serviciile de utilitate publică.

Cea de a treia axă de cercetare pe care o vom denumi “*Relația biunivocă între fiscalitate și serviciile publice*” se va baza pe “triumghiul fiscalității” care ne arată direcțiile în care putem aborda această legătură, și

anume:

- politica fiscală constituie unul dintre instrumentele prin care acțiunea publică poate avea un impact asupra reducerii sărăciei. Acest lucru se poate traduce prin nivelul impozitelor și taxelor pe care administrațiile locale le fixează și le percep de la contribuabili;
- prezența serviciilor publice în viața economică conduce la efectul de bumerang întrucât acestea sunt supuse la rândul lor la o serie de impozite, contribuții și taxe;
- externalizarea unor servicii de utilitate publică generează unele aspecte fiscale, mai mult sau mai puțin reglementate.

În abordarea acestei axe de cercetare vom avea în vedere opiniile diverșilor specialiști cu privire la fiscalitate ținând seama de diversitatea formațiilor profesionale care abordează problema fiscalității, dar care au o notă comună dat fiind faptul că toți privesc fiscalitatea prin sistemul impozitelor.

Când auzim cuvântul “fiscalitate”, întotdeauna ne ducem cu gândul la ceva ce nimeni nu înțelege dar care are legătură cu statul. Și cum această parte este una pe care orice contribuabil trebuie să o înțeleagă, am considerat necesar să facem o succintă incursiune în clarificarea teoretică a conceptului de fiscalitate și a teoriilor și principiilor care o susțin. În acest context vom aborda, ceea ce vom denumi, “cei trei C”, adică cine plătește, ce plătește și cât plătește, în care se înscrie deopotrivă contribuabilii și serviciile publice în calitatea lor de entități juridice organizate.

Cea de a patra axă de cercetare pe care o vom denumi “*Serviciile publice – oglindă a politicilor sociale*” va avea rolul de a demonstra că, dezvoltarea serviciilor publice care să răspundă nevoilor și aspirațiilor oamenilor reprezintă atât un imperativ, cât și un remediu pentru puterea publică. Pentru realizarea acestei axe de cercetare vom avea în vedere următoarele activități relevante:

- *Delimitarea și analiza legăturilor între politica socială, securitatea socială, dialogul social și serviciul social, activitate care se va baza pe literatura de specialitate pentru fundamentarea științifică a conceptelor și delimitarea corectă a acestora;*
- *Analiza modului în care politicile sociale contribuie la formarea statului bunăstării în România, sens în care va fi utilizată analiza scorurilor;*
- *Descrierea domeniilor politicilor sociale și investigarea acestora cu ajutorul cercetării statistice, punând un accent mai mare pe domeniul pieței forței de muncă și al politicilor salariale, a pensiilor și asistenței sociale;*
- *O privire în oglindă a serviciilor sociale cu politicile sociale și corelarea acestora cu contabilitatea și fiscalitatea*

Asemeni unui carusel chair dacă teoretic nu se poate pune în discuție relația biunivocă a serviciilor publice cu triada contabilitate-fiscalitate-politici sociale, din punct de vedere practic fiecare componentă a triadei o implică și o determină pe cealaltă punându-și amprenta asupra serviciilor publice.

Metodologia cercetării. În realizarea demersului științific, debutul cercetării asupra problematicii studiate va fi reprezentat de poziționarea corectă în sfera cunoașterii atât a domeniului general de cercetare în care

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

este orientată tema tezei de doctorat cât și a subdomeniilor specifice acesteia.

Alături de documentarea pe care o vom realiza pe baza literaturii de specialitate, vom avea în vedere documentarea practică la nivelul administrațiilor publice și structurilor acestora, instituțiilor și organismelor sociale în vederea identificării problemelor reale cu care se confruntă, consultării specialiștilor din domeniu, culegerii și selecționării datelor necesare analizei, pentru a se asigura corectitudinea și veridicitatea acestora.

Cercetarea calitativă va fi realizată printr-o abordare de tip deductiv de tip top-down, pornind de la concepte, noțiuni teoretice și reglementări specifice ariei de studiu care vor fi continuate de aplicații practice pe baza datelor culese.

În ceea ce privește metodele cantitative, vom apela pe parcursul cercetării la: anchete prin chestionar, indici statistici, corelații și analize factoriale.

Demersul științific se va baza pe consultarea diverselor materiale bibliografice compuse din cărți, articole de specialitate publicate la nivel național sau internațional, bibliografie legislativă și site-uri specializate în problematica studiată.

CONCLUZII, PROPUNERI ȘI DEZVOLTĂRI ULTERIOARE DESPRINSE ÎN URMA CERCETĂRII

A. CONCLUZII

Asemeni unui carusel, serviciile publice constituie axul în jurul căruia se învâрте triada contabilitate-fiscalitate-politici sociale având în vedere faptul că fluxurile monetare și/sau materiale generate de serviciile publice cu caracter economic și social nu se pot realiza haotic, ele trebuie cuantificate și legiferate (aspect de fiscalitate), evidențiate (aspect de contabilitate) și asumate (aspect de politică economică și socială). Vârtejul serviciilor publice în care intră triada ne-a determinat să prezentăm fiecare componentă din punct de vedere teoretico-metodologic și să oferim modele de eficientizare a acestora din punct de vedere practic.

Pornind de la faptul că serviciul public acoperă mai multe realități, pe de o parte funcția de îndeplinit și misiunea de a asigura, pe de altă parte, o activitate concretă și organismul care o susține, este important să se facă distincția între serviciul public oferit, principiul axiologic care orientează gestionarea publică, cât și organizațiile responsabile de furnizarea acestora.

În prezent, expresia “serviciu public” evocă în mod spontan misiunea generală a statului, mai ales acțiunile sale în domenii care abordează nevoile universale și funcțiile colective necesare pentru viața în societate motiv pentru care sfera acestuia trebuie să se lărgească continuu.

În contextul enunțat, relațiile dintre serviciile publice și fiecare componentă a triadei sunt multiple și complexe, motiv pentru care au fost tratate separat, dar ținând seama de interferențele care există.

În contextul primei axe de cercetare “*Aspecte teoretico-metodologice privind evoluția și particularitățile serviciilor publice, componentă a sistemului terțiar*”, în încercarea de a clarifica unele aspecte teoretice legate de definiția și evoluția conceptului de servicii publice, caracteristicile și tipologia serviciilor publice, principiile organizării și funcționării serviciilor publice, am desprins concluzia că serviciile cuprind mai multe sensuri (instituționale, juridice și ideologice), care interferează constant și se completează reciproc.

Serviciul public apare astăzi ca o funcție esențială a administrației, adică a tuturor structurilor publice sau private însărcinate cu desfășurarea de activități de interes general.

Între viziunea economiștilor, juriștilor și simplilor consumatori, există percepții diferite în ceea ce privește serviciile publice, motiv pentru care în demersul științific pe care l-am întreprins am supus atenției caracteristicile specifice ale serviciilor și care ne-au condus la relevarea tipologiei acestora, concluzionând faptul că serviciile au o sferă eterogenă de cuprindere.

Pe de altă parte, serviciile publice sunt construite pe baza unor principii de organizare și funcționare care le asigură, pe de o parte baza

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

juridică, pe de altă parte autonomia financiară și puterea de decizie.

Privite prin prisma cetățeanului, serviciile publice aduc în prim plan relațiile care se stabilesc între cetățenii electori –consumatori de servicii publice, pe de o parte iar pe altă parte cu prestatorii de servicii (funcționari sau operatorii privați/publici). În cadrul acestor relații se poate măsura gradul de satisfacție al cetățeanului vis-à-vis de serviciile publice de care beneficiază, aspect realizat în lucrare pe bază de chestionar, concluzia fiind aceea că, în general serviciile de care beneficiază locuitorii din diferitele zone ale țării, sunt oarecum echilibrate, dar sub aspectul calității respondenții apreciază o oarecare inerție a administrațiilor locale privind asigurarea cu servicii de înaltă calitate puse la dispoziția cetățenilor, în general suportul tehnic al serviciilor fiind foarte vechi și care generează frecvente defecțiuni, sau (așa cum este în cazul rețelelor de gaze) accidente, în unele situații catastrofale.

Pentru a indica echilibrul de putere în favoarea consumatorilor, cei care reprezintă interesele lor au identificat cinci factori cheie care oferă un suport structural pentru promovarea intereselor consumatorului. Acestea sunt principiile de acces, alegere, informare, corectare și reprezentare.

Dincolo de prezentarea teoretică a semnificației, importanței și principiilor care stau la baza organizării serviciilor publice, prezentarea de o manieră generală a relației serviciilor cu contabilitatea, fiscalitatea și politicile sociale, demers științific care definește cadrul conceptual și motivațional al tezei, ne-a permis să desprindem următoarele concluzii:

- între serviciile publice și contabilitate există o relație univocă deoarece regimul juridic care le reglementează influențează contabilitatea sub aspectul recunoașterii, evaluării și înregistrării serviciilor prestate în contabilitatea prestatorilor de servicii publice, iar modul concret de organizare a contabilității depinde de cadrul general al formelor de gestiune a serviciilor publice;
- legătura politicii fiscale cu cea socială derivă din faptul că unele dintre obiectivele cu caracter social se realizează prin măsuri de ordin fiscal, cum sunt: exonerări și reduceri de impozite și taxe, aplicarea unor deduceri la materia impozabilă; facilități fiscale acordate în funcție de starea civilă a contribuabilului, de numărul de copii sau de persoane aflate în întreținere. Politica fiscală, ca parte integrantă a politicii financiare, nu poate fi abordată decât în strânsă legătură cu cea locativă, privind cheltuielile publice;
- dacă între serviciile publice prin modul de reglementare juridică și contabilitate care trebuie să reflecte elementele constitutive ale obiectului de activitate în urma derulării acestora, există o relație univocă, dacă între serviciile publice și fiscalitate sesizăm într-o oarecare măsură o relație biunivocă, între serviciile publice și politicile sociale remarcăm o relație univocă de sens contrar relației cu contabilitatea. Această concluzie se bazează pe faptul că, politicile sociale reprezintă un set de acțiuni și măsuri vizate să asigure protecția socială a persoanelor din societate în situații de vulnerabilitate, pericol sau riscuri sociale care nu pot fi realizate decât într-un spațiu organizat sub forma serviciilor publice.

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

Cea de **a doua axă de cercetare**, intitulată "*Contabilitatea: o știință, o artă, sau un instrument de gestiune al serviciilor publice ?*", a avut ca scop poziționarea contabilității în ansamblul cunoașterii, clarificarea unor aspecte legate de paradigma contabilității, precum și realizarea unui studiu prin care să se reliefeze relația dintre contabilitate ca instrument de gestiune și serviciile publice realizate pe bază de contract vs. serviciile publice realizate în regie proprie urmărind modul în care sunt abordate contractele încheiate de către administrațiile publice de către dreptul juridic.

În urma cercetării efectuate am desprins, în primul rând, concluzia că, privită prin prisma obiectului și metodei, contabilitatea este o știință complexă, o tehnică și/sau un instrument de descriere a unei realități concrete, motiv pentru care ea poate fi, în același timp, o artă, o tehnică, o știință, o practică socială, un limbaj al afacerilor.

Având în vedere schimbările de paradigmă în cadrul contabilității, constatăm că, expresia generică de contabilitate este utilizată și atunci când ne referim la organizarea funcției financiar-contabile din cadrul oricărei entități (aspect de serviciu funcțional), dar și atunci când ne referim la modul concret de ținere a evidenței duble cu toate mijloacele, procedeele și instrumentele specifice acesteia, respectiv contabilitatea privită ca o tehnică (aspect de prestatoare de servicii).

Dacă avem în vedere, cel puțin cele trei direcții mari de organizare a contabilității publice, prevăzute la art.2 alin.(2) din Legea contabilității nr.82/1991, modificată și actualizată, vorbim de serviciile contabilității care pot fi realizate intern sau externalizate parțial sau total.

Constatăm însă că, în goana după reducerea costurilor, conceptul de externalizare este distorsionat întrucât una din soluțiile aplicate se referă la apelarea la servicii fără contract și fără factură, soluție recunoscută în limbajul de specialitate „la negru” și care, evident este mult mai ieftină decât serviciile contractate în mod legal cu persoane autorizate. În cadrul unor astfel de practice se înscrie și contabilitatea.

Cei care apelează la o astfel de soluție, ori nu cunosc, ori ignoră legea care reglementează domeniul contabilității în spiritul căreia administratorii, ordonatorii de credite sau alte persoane care au obligația gestionării unei entități răspund de modul în care este organizată și condusă contabilitatea, cu excepția cazului în care contabilitatea este condusă pe bază de contract de prestări de servicii, încheiat cu persoane fizice sau juridice, autorizate potrivit legii, membre ale Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, când răspunderea pentru conducerea contabilității revine acestora, potrivit legii și prevederilor contractuale.

Așadar, serviciile legal contractate sunt singurele în baza cărora răspunderea pentru nerespectarea reglementărilor contabile poate fi atrasă în sarcina prestatorilor. Plecând de la scopul legii, contabilitatea ținută de persoane care nu au calitatea stabilită de lege, putem afirma că nu este contabilitate. Altfel spus, firma în cauză nu are contabilitate și intră sub incidența sancțiunilor prevăzute de Codul penal.

În opinia noastră, între o contabilitate ținută la negru (ilegal) și o contabilitate prost ținută diferența nu este foarte mare.

În vederea analizării relațiilor dintre contabilitate ca instrument de gestiune și serviciile publice realizate pe bază de contract vs. serviciile publice realizate în regie proprie, a fost necesară gruparea problematicii

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

abordate în funcție de modul în care sunt abordate contractele încheiate de către administrațiile publice de către dreptul juridic, de următoarea manieră: parteneriatul public privat (concesionări, franciză, asociere în participațiune), servicii publice realizate în baza unui contract administrativ, servicii publice realizate în baza unui contract de locațiune, precum și servicii publice realizate în regie proprie.

Ca o concluzie de ansamblu privind cea de a doua axă de cercetare, putem face afirmația că, adeseori, contabilitatea serviciilor publice este considerată ca fiind o activitate de rutină deoarece pe primul plan se situează procesul de înregistrare a operațiilor privind obținerea resurselor financiare și a operațiilor de utilizare a resurselor financiare în vederea realizării scopului pentru care au fost organizate serviciile de utilitate publică. Rolul contabilității este eronat perceput ca fiind în esență limitat la înregistrarea și controlul veniturilor încasate și a cheltuielilor și sumelor plătite.

În prezent contabilitatea a devenit o sursă importantă de informații importante cu privire la situația financiară a organizației în termeni de venituri și cheltuieli necesare elaborării politicilor publice, în procesul luării deciziilor privind îmbunătățirea eficacității și eficienței programelor și serviciilor realizate.

Abordarea în **cadrul celei de a treia axe de cercetare** a “*Relației biunivoce între fiscalitate și serviciile publice*”, ne conduce încă de la început la concluzia că serviciile publice sunt prezente în viața economică în diverse modalități, iar cheltuielile publice pe care le generează trebuie finanțate, motiv pentru care se manifestă o legătură aparentă cu fiscalitatea.

Punerea în discuție a naturii și filozofiei fiscalității pornește de la lupta de idei care se manifestă încă pe plan internațional având la bază două dileme: dilema eficacitate-echitate și dilema impozitare progresivă sau impozitare uniformă.

Dilema eficacitate-echitate a fost și rămâne frecventă în dezbaterile asupra fiscalității, fiecare impozit încercând să concilieze mai mult sau mai puțin aceste două exigențe. Doctrina neutralității sistemului fiscal a fost și rămâne doctrina de bază în virtutea căruia eficiența sistemului fiscal se va aprecia exclusiv în funcție de capacitatea acestuia de a finanța cheltuielile statului, fără ca impozitul să fie folosit ca instrument de influențare a condițiilor de funcționare a economiei, repartiției avuțiilor sau structurilor sociale.

Realitatea a demonstrat însă că *impozitul nu este neutru* și că mai apropiată nevoilor de practică fiscală este teza impozitului intervenționist aplicată cu o anumită moderație, din punct de vedere al nivelului impunerii și al surselor impuse.

Impozitul apare, deci, ca un mijloc de a corecta limitele mecanismului pieței și ca instrument al politicii macroeconomice, contribuind la exercitarea funcției de regularizare a statului, la stimularea fenomenelor de economisire și de investire, în general, la construirea unei anumite structuri a economiei.

Cea de a doua dilemă care incită imaginația economiștilor și a oamenilor politici în prezent o reprezintă impozitarea progresivă sau uniformă. Cota de impunere, fie că aceasta este progresivă sau proporțională, este un element în mare parte cuantificabil matematic.

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

Raportarea acesteia la baza de impunere și sarcina fiscală diferențiază justiția comutativă de justiția distributivă.

În relația dintre fiscalitate și serviciile publice, ne-am pus următoarele probleme:

- care sunt categoriile și sub-categoriile de contribuabili;
- cum beneficiază fiecare dintre categoriile și sub-categoriile identificate de serviciile oferite de comunitate;
- modul în care fiecare contribuie, în prezent, la finanțarea serviciilor publice;
- cum poate fi îmbunătățită contribuția fiecărei părți implicate;
- ce informații (financiare, socio-economice etc.) sunt necesare pentru a proceda la o evaluare ex ante a propunerilor.

Încercând să dăm un răspuns succint la aceste probleme am surprins următoarele aspecte:

- am remarcat faptul că autoritățile locale nu dispun de o putere autonomă de impozitare deoarece prin reglementările existente puterea rămâne în mâinile legiuitorului;
- ceea ce pot face administrațiile locale se referă la stabilirea, în cadrul legilor și reglementărilor în vigoare, a masei impozabile, tarifelor cu respectarea limitelor minime și maxime prevăzute de reglementările în vigoare și a regulilor de percepere a diverselor taxe și comisioane pe care trebuie să le colecteze; în concluzie, impozitarea descentralizată sau locală nu reprezintă în realitate decât o prelungire pe plan local a fiscalității statului;
- există un anacronism între partajarea contribuabililor ceea ce conduce la o inechitate reală între activitățile care contribuie la finanțarea bugetelor locale.

Făcând o sinteză a legăturii dintre serviciile publice și fiscalitate pe baza literaturii de specialitate, am remarcat că putem alcătui un „triunghi al fiscalității” care ne arată direcțiile în care putem aborda această legătură, și anume:

- politica fiscală constituie unul dintre instrumentele prin care acțiunea publică poate avea un impact asupra reducerii sărăciei. Acest lucru se poate traduce prin nivelul impozitelor și taxelor pe care administrațiile locale le fixează și le percep de la contribuabili;
- prezența serviciilor publice în viața economică conduce la efectul de bumerang întrucât acestea sunt supuse la rândul lor la o serie de impozite, contribuții și taxe;
- externalizarea unor servicii de utilitate publică generează unele aspecte fiscale, mai mult sau mai puțin reglementate.

Referitor la „triunghiul fiscalității”, un prim aspect care reprezintă prima latură a triunghiului, l-am dedicat stabilirii impozitelor și taxelor locale pentru serviciile prestate în favoarea contribuabililor, abordare făcută în două planuri și anume: pe de o parte al delimitării conținutului impozitelor, taxelor și contribuțiilor, pe de altă parte al aspectelor de principiu privind așezarea și perceperea impozitelor și taxelor locale.

Remarcăm faptul că păienjenişul de impozite și taxe existent la ora actuală în țara noastră, presiunea pe care o pun asupra veniturilor contribuabililor datorită cumulării acestora, ne determină să fim de acord cu

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

cei care susțin că, așa cum plata impozitelor este o datorie morală, cu toată tendința naturală de a se opune acestei constrângeri, nu la fel de morală este considerată o fiscalitate excesivă.

Contribuabilii de impozite, taxe și contribuții pot fi persoane fizice sau juridice. Din acest punct de vedere am subliniat ideea că plătitorii de impozite și taxe pot fi și înseși administrațiile publice și nu numai unitățile economice ale acestora. Altfel spus, serviciile publice nu numai că ajută fiscalitatea dar o și suportă în calitate de contribuabil.

Cine plătește, ce plătește, cât plătește sunt cei trei "C" al căror răspuns are la bază prevederile Codului fiscal. Un lucru este cert : impozitele și taxele locale stabilite de către administrațiile locale în limita componentelor conferite de către autoritatea de stat, împreună cu impozitele centrale de stat, asigură realizarea unor obiective de politică economică ale administrațiilor centrale și locale.

Prin punerea în discuție a impozitelor și taxelor locale, am urmărit și vrem să credem că am și reușit să susținem faptul că serviciile publice din cadrul administrațiilor locale sunt integrate fiscal și financiar în politica fiscală și financiară a statului, scop în care determină și percep impozite, propun și percep taxe pentru anumite servicii prestate cetățenilor

Trecând la cea de a doua latură a „triunghiului fiscalității” vedem că operatorii furnizori/prestatori de servicii publice pot fi compartimentele de specialitate din aparatul propriu al consiliilor locale, dar pot fi și agenți economici atestați, putem desprinde cu ușurință faptul că, sub aspect fiscal, caracteristica comună este dată de existența factorului uman în legătură cu care apar o serie de obligații sub forma impozitului pe salarii și a contribuțiilor sociale legate de veniturile salariale, dar și unele obligații fiscale legate de TVA, accize și impozit pe profit/venit.

În legătură cu problema adusă în discuție, reținem următoarele aspecte:

- din punct de vedere al presiunii fiscale asupra salariilor și al suportabilității de către angajator, pe termen scurt, reținerile fiscale din salarii și contribuțiile suportate de angajator, indiferent de cine le suportă, se transformă într- o povară fiscală;
- definirea energiei electrice și a produselor energetice ca fiind bunuri care nu sunt esențiale și, prin urmare, supuse accizelor nu ni se pare a fi o dogmă serioasă;
- o parte din serviciile publice, fără personalitate juridică și neplătitoare de TVA își încarcă cheltuielile în plus cu TVA-ul ca atare;
- taxa pe valoarea adăugată se calculează după adăugarea accizei ceea ce, pe lângă faptul că încalcă principiul evitării dublei impuneri (accizele și TVA aparțin aceleași forme de impozitare fiind încadrate în categoria taxelor de consumație), suportată de serviciile publice, la o analiză mai atentă, conduce la mutarea banilor dintr-un buzunar în altul, sau mai plastic „statul își fură singur căciula”;

În ceea ce privește cea de a treia latură a “triunghiului fiscalității”, remarcăm faptul că, serviciile de utilitate publică generează fiscalitatea de o manieră specifică, așa cum este cazul serviciilor de vânzare și distribuție a energiei electrice externalizate, organizate în cadrul grupurilor naționale și multinaționale și care ridică problema prețurilor de transfer.

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

Prețurile de transfer sunt practicate în cadrul transferurilor desfășurate între filialele sub-grupului, precum și între sub-grupuri care au ca obiect vânzarea de bunuri, prestarea de servicii, încasarea de venituri din închirieri, respectiv încasarea de dobânzi rezultate din împrumuturile intrafirmă, aspecte care sunt stabilite administrativ în funcție de interesele economice și fiscale ale firmei.

Prin definiție, prețurile de transfer sunt prețurile la care se derulează tranzacțiile între structurile aceluiasi grup (numite și părți afiliate) și care trebuie să fie încheiate la preț de piață, adică la prețul la care ar fi fost încheiată o tranzacție similară între părți independente, în condiții economice comparabile. Dacă prețul tranzacției între părțile afiliate nu se încadrează în prețul de piață atunci profiturile obținute în urma tranzacției nu sunt corect reflectate și afectează impozitele și taxele plătite.

De multe ori, prețurile practicate în cadrul grupului se pot abate de la principiul valorii de piață, oferind grupului posibilitatea de a-și realoca profiturile sau pierderile în diferite jurisdicții conform obiectivelor urmărite la nivel central, cu impact direct asupra poziției fiscale a grupului în cauză și care conduce la o dublă impozitare.

Din analiza efectuată am constatat că, în esență ne aflăm în fața principiilor consolidării în conformitate cu care apar retratările operațiilor economice, dar aplicate unilateral în virtutea prevederilor fiscale.

Oportunitate și/sau amenințare, prețurile de transfer au un impact propagat în lanț asupra afacerilor, iar din punctul nostru de vedere aspectul fiscal nu este clarificat.

Cea de a patra axă de cercetare “*Serviciile publice – oglindă a politicilor sociale*” a avut rolul de a demonstra că, dezvoltarea serviciilor publice menite să răspundă nevoilor și aspirațiilor oamenilor reprezintă atât un imperativ, cât și un remediu pentru puterea publică.

Pentru abordarea acestei axe de cercetare am considerat utilă delimitarea conceptelor de politică socială, securitate socială, dialog social și serviciu social, context în care am desprins următoarele concluzii:

- schimbarea de paradigmă politologică cu paradigma sociologică, a condus la reconsiderarea conceptului de politică socială, literatura de specialitate autohtonă și străină oferind o serie de definiții ; mult timp, politicile publice au fost privite mai mult în sens tehnic, administrativ și mai puțin sociologic;
- privite din perspectiva modului de grupare, putem afirma că politica socială reprezintă un set de acțiuni sau măsuri care pot fi luate în scopul de a oferi o protecție socială a indivizilor societății în situații de vulnerabilitate, pericol sau riscuri sociale;
- securitatea socială are o conotație juridică și se referă numai la o parte din politica socială sub forma acțiunilor statului privind asigurarea solidarității sociale între: populația activă și persoanele care au rămas fără loc de muncă (șomeri), populația activă și persoanele aflate la limita de vârstă, persoanele apte de muncă și persoanele aflate în incapacitate temporară sau definitivă de muncă, persoanele cu venituri și cele lipsite de venituri financiare, persoanele fără copii și persoanele cu copii, etc. Existența securității sociale explică existența celor șapte categorii de servicii publice, precum și impactul acesteia

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

ca parte a politicii sociale asupra contabilității și fiscalității, privind protecția socială;

- legătura dintre securitatea socială și politicile sociale este o legătură ca de la parte la întreg care se asigură prin intermediul dialogului social care poate avea forme de manifestare diferite, în funcție de numărul participanților, planul în care se desfășoară și tipul dialogului;
- dacă privim în oglindă politicile sociale cu serviciile sociale și le combinăm cu modelele sociale vehiculate în literatura de specialitate, constatăm că la nivel european se poate vorbi de patru modele de servicii sociale, și anume: modelul scandinav, modelul „family care model”, modelul testării mijloacelor și modelul subsidiar european.

Intervenția publică a fost considerată întotdeauna ca un regulator al societății prin protejarea piețelor economice și financiare, promovarea creșterii economice, asigurarea integrării și solidarității sociale sau creșterii drepturilor fundamentale ale indivizilor.

Indiferent cum este denumit în franceză, engleză sau germană, statul social este considerat un stat al bunăstării deoarece el încearcă să prevină sărăcia, să prevină riscurile vieții, să garanteze drepturile, să asigure un nivel al veniturilor, să amelioreze mediul și competențele fiecăruia, context în care statul social oferă numeroase servicii pentru a atenua consecințele unor boli, a unui handicap, a unor accidente, bătrânețe sau excluziune socială. Altfel spus, statul social asigură protecția socială.

Este România un stat al bunăstării ? Răspunsul la această întrebare nu poate fi dat decât prin intermediul celor mai semnificativi indicatori care reflectă evoluția politicilor sociale și care o plasează pe un anumit loc în cadrul țărilor europene. Făcând o analiză a indicatorilor economici și sociali care reflectă creșterea economică, constatăm că România „împarte sărăcia” și nu „bunăstarea”, raportul dintre contribuția generală guvernamentală și contribuția socială fiind de 0,99, respectiv de la o contribuție socială de 73% în anul 2008 la o contribuție socială de 49,7% în anul 2013, conform datelor EUROSTAT .

Dacă ne referim, de exemplu, la contribuțiile sociale existente la data de 1 septembrie 2014 și aplicarea Legii nr.123/2014¹ intrată în vigoare la data de 22.09.2014, scăderea cu 5% a contribuțiilor sociale suportate de angajator, a condus la scăderea ratei de taxare cumulată a salariilor de la 49,7% la 44,7%. Or, în aceste condiții, la care adăugăm și indexarea anuală de 5,2% a pensiilor, observăm că măsura creșterii bunăstării pensionarilor se transformă într-o reacție adversă care va implica creșterea contribuției guvernamentale datorită scăderii contribuției sociale totale de la 49,7% la 42,12%. Acest lucru, în opinia noastră, ar însemna creșterea CAS la 42,8%.

Dacă mai adăugăm și măsurile de renunțare la impozitarea pensiilor sub 2000 lei și aplicarea unui impozit de 10% asupra sumelor care depășesc pragul respectiv, precum și renunțarea la perceperea contribuției la asigurări sociale (de altfel un principiu de drept admisibil pentru evitarea dublei impozitări), constatăm că dispare transferul de bani, adică a sumei pe care ți-o asigură singur prin sistemul impozitelor și taxelor.

¹ Parlamentul României – *Legea nr.123/2014 pentru modificarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în M.Of., Partea I, nr.687 din 19.09.2014

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

Problematika protecției sociale este mult mai complicată decât pare la prima vedere întrucât intervine factorul demografic, rata de ocupare a forței de muncă și rata de dependență.

Evoluția sinuasă urmată de România în ceea ce privește cheltuielile sociale, privită prin prisma fiscalității, ne sugerează existența unei vulnerabilități în raport cu nevoile sociale. Ne referim la faptul că, deși nivelul fiscalității se înscrie în tendința celorlalte țări europene, programele sociale sunt insuficiente, iar modelul social aplicat este un model minimalist dar deosebit de celelalte state care practică un astfel de model.

În consecință, se poate afirma că în România nu s-a produs nicio schimbare de viziune privind rolul politicilor sociale în dezvoltarea societății în ansamblul ei. Cu toate acestea nu se poate nega existența unor eforturi pentru realizarea unui sistem coerent, instituționalizat de abordare a politicilor sociale, nevoia unui stat al bunăstării de tip modern și eficient.

Fără a avea pretenția unei tratări exhaustive, am încercat să prezentăm unele aspecte ale primelor trei domenii în care se concretizează politica socială (cel de al patrulea aparținând în mod predilect domeniului tehnic și de management), sub aspectul evoluției principalelor măsuri ale politicii sociale respective, al impactului pe care îl are asupra bunăstării populației și legătura care există între politicile sociale descrise și celelalte elemente ale triadei (contabilitatea și fiscalitatea).

Cercetând domeniul forței de muncă, inclusiv șomajul și politicile salariale, constatăm că datele statistice relevă de departe faptul cu nu avem motive să considerăm a avea un stat al bunăstării întrucât, oricare indicator l-am pune în discuție, vom observa că ne plasează în coada Europei. Chiar dacă politicile salariale aplicate după anul 2000, au înregistrat creșteri spectaculoase, privind harta Europei constatăm că România se află pe penultimul loc cu 233 euro/lună, loc pe care nu-l devansează chiar și cu creșterea care are loc de la 1 februarie 2017.

Problemele domeniului forței de muncă și a politicilor salariale sunt mult mai complexe decât par la prima vedere dar, în același timp, reprezintă o preocupare primordială a oricărui stat care dorește să asigure bunăstarea.

Unul dintre cele mai importante și mai monitorizate beneficii ale angajaților unei societăți este *pensia*. Definită drept o sumă de bani acordată (lunar sau anual) persoanelor care au ieșit din producție pentru limită de vârstă sau au devenit inapte de a munci, precum și ca recompensă pentru merite sau servicii speciale, pensia a constituit și va constitui și în viitor un element important în viața fiecărui angajat.

Sistemul de pensii din România este un sistem atipic, deși sistemul politicii sociale din acest domeniu este bazat pe modelul Bismarck, din următoarele considerente:

- sistemul de protecție socială integrează sistemul de pensii cu cu alte tipuri de protecție socială, cum ar fi: maternitatea, concediile medicale, concediile de creștere și îngrijire a copilului până la vârsta de 2 ani, respectiv până la 3 ani în cazul copilului cu handicap;
- contribuțiile de asigurare în funcție de activitatea prestată, bugetele asigurărilor sociale și execuția acestora sunt elaborate și urmărite global;

sistem bazat pe un set de principii, uneori contradictorii și care nu conturează nici sistemele Beveridge, nici sistemele Bismarckiene,

principii enunțate de lege.

Dincolo de aspectul pur tehnicist privind modul de finanțare a fondurilor necesare, calculul cuantumurilor cuvenite, modul de acordare etc., interesează impactul social al politicilor publice din acest domeniu.

În condițiile în care PIB/locuitor (euro) se află într-un raport de 320% în Spania față de România, ca urmare a unor multitudini de factori (populație ocupată din total populație activă, productivitatea muncii etc.) nu putem pune problema unor venituri mari în ceea ce privește sistemul de pensii. Dar nu numai !.

Nu putem nega preocupările existente în domeniul politicilor sociale privind pensiile și alte drepturi de asigurări sociale, dar nici nu putem afirma că aparținem unui stat al bunăstării atâta timp cât pragul de sărăcie depășește pensia anuală minim garantată (de exemplu, în anul 2015 pragul de sărăcie conform INSSE a fost de 6159 lei/persoană, iar pensia anuală minim garantată a fost de 400 lei*12 luni =4800 lei).

Cel de al treilea domeniu al politicilor sociale, care a fost analizat, a vizat asistența socială și politicile familiale. La o analiză atentă, am remarcat că acțiunile de protecție socială care reprezintă scopul politicilor sociale, se identifică cu serviciile sociale și, prin urmare, vorbim de mai mult decât de o relație biunivocă.

Dacă în ceea ce privește asistența socială avem o lege care reglementează sistemul național și în care sunt descrise obiectivele și principiile care stau la baza acesteia, în ceea ce privește politicile familiale observăm că legislația abordează componentele acestor politici cum ar fi alocația de stat pentru copii, alocația de plasament, indemnizația pentru creșterea copilului ș.a.m.d., dar în niciuna din legile aferente problemelor familiale nu sunt precizate principiile politicilor aferente.

Principiile, definite ca fiind reguli de acțiune pe baza unei judecări de valoare servesc pentru constituirea unui model, unei reglementări sau unui obiectiv. Altfel spus, ele servesc drept ghiduri în alegerea orientărilor serviciilor publice care trebuie să pună în aplicare politicile familiale.

Diversitatea de principii, și într-o direcție și în alta, conduce în mod inevitabil la diversitatea de obiective, iar acestea, la rândul lor, conduc la o diversitate de acțiuni care cad în sarcina serviciilor sociale și care se interferează cu alte domenii ale protecției sociale, precum și între ele în cadrul aceluiași domeniu.

Creșterea sărăciei relative de 23,3% în anul 2008 la 25,4% în anul 2014, conform calculelor efectuate de Banca Mondială, ne conduce la apariția unui paradox. Practic, deși au fost făcuți pași importanți și eforturi financiare semnificative pentru creșterea veniturilor populației, aceasta este tot mai săracă datorită efectelor crizei economice prin care s-a trecut.

Introducerea conceptului de „venit minim de inserție” care reunește într-un singur beneficiu de asistență socială a trei ajutoare financiare existente în prezent : ajutorul social, alocația pentru familiile cu copii și suplimentul pentru locuințe, reprezintă numai o diminuare aparentă a ratei de sărăcie.

Creșterea alarmantă a familiilor monoparentale, de la an la an, implică eforturi sporite din partea statului în vederea alocării unor surse financiare suplimentare privind sprijinirea familiilor cu venituri aflate sub pragul de sărăcie, susținerea locuințelor, creșterea și educarea copiilor etc.

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

Considerăm că un rol sporit în această direcție revine societății în ansamblul ei pentru menținerea stabilității familiilor.

Politicile sociale pot fi privite în oglindă cu serviciile sociale. Indiferent la care categorie de beneficii/transferuri/prestații sociale și servicii sociale ne-am referi (de tip contributiv sau de tip non-contributiv), acestea, sub aspectul circuitului economic, presupun fluxuri monetare și/sau materiale care nu se pot realiza haotic, ele trebuie cuantificate și legiferate (aspect de fiscalitate), evidențiate (aspect de contabilitate) și asumate (aspect de politică socială). Așadar, asemeni unui veritabil carusel, contabilitatea, fiscalitatea și politicile sociale intră în vârtejul serviciilor publice.

Urmărind datele statistice privind sistemul beneficiilor și serviciilor sociale, de tip asiguratoriu sau contributiv și a celor de tip neasiguratoriu sau non-contributiv, constatăm că măsurile de politică socială care au fost luate în perioada 2007-2015 (perioadă analizată de noi pe baza datelor statistice) demonstrează în general o evoluție pozitivă care a contribuit la menținerea unui nivel de trai acceptabil al populației. Același lucru îl putem afirma dacă privim modul în care a evoluat ponderea cheltuielilor cu asigurările sociale în totalul cheltuielilor cu protecția socială.

Vis-à-vis de datele statistice, în mod firesc se naște întrebarea : s-a reușit reducerea sărăciei ? Faptul că numărul ajutoarelor sociale a înregistrat un trend ascendent (de exemplu, numărul persoanelor singure care a beneficiat de ajutor social a crescut de la 73785 în anul 2011 la 90515 persoane în 2015), nu putem susține un răspuns afirmativ, cu atât mai mult cu cât nu există analize de impact care să măsoare efectul aplicării politicilor sociale asupra reducerii sărăciei.

Ne-am pus întrebarea „de ce statul nu face mai mult pentru reducerea sărăciei ?”. Căutând un răspuns, am ajuns la concluzia că economia noastră se bazează pe o piramidă inversată ceea ce ne conduce la exprimarea opiniei potrivit căreia trebuie acordată prioritate creșterii locurilor de muncă.

B. CONTRIBUȚII PROPRII

Reportându-ne la obiectivele de cercetare propuse, ne-am pus o serie de întrebări al căror răspuns permite identificarea contribuțiilor proprii pe care le aduce studiul efectuat, și care în mod succint se referă la :

- clarificarea unor aspecte teoretice legate de definiția și evoluția conceptului de servicii publice, de nevoia socială privită ca factor de apariție și diversificare a serviciilor, caracteristicile și tipologia serviciilor publice (capitolul 1);
- analiza relațiilor care se stabilesc între cetățenii electori –consumatori de servicii publice, pe de o parte, iar pe altă parte cu prestatorii de servicii (funcționari sau operatorii privați/publici) (capitolul 1) ;
- realizarea unui sondaj de opinie online, privind satisfacția cetățenilor din diverse regiuni ale țării, în raport cu serviciile oferite de administrațiile locale și calitatea acestora (capitolul 1);
- realizarea dendrogramei coeficienților de corelație și analiza cluster a răspunsurilor din eșantion (capitolul 1);
- analiza schimbărilor de paradigmă în cadrul contabilității pentru a găsi răspuns la două întrebări : contabilitatea este un serviciu sau prestează servicii ?, externalizarea contabilității urmează principiu externalizării serviciului de contabilitate sau este o activitate pro-bono ?

(capitolul 2);

- evidențierea contabilă comparată (atât la nivelul administrației locale, cât și la nivelul partenerului de contract) a relației dintre contabilitate ca instrument de gestiune și serviciile publice realizate pe bază de contract vs. serviciile publice realizate în regie proprie (capitolul 2);
- analiza legăturii dintre serviciile publice și fiscalitate și alcătuirea „triunghiului fiscalității” care ne arată direcțiile de acțiune având în vedere că: serviciile publice ajută fiscalitate, suportă fiscalitatea și generează fiscalitatea (capitolul 3);
- analiza efectului regionalizării fiscalității (capitolul 3);
- clarificarea unor aspecte privind impozitele și taxele locale, cine sunt contribuabilii și dubla ipostază a serviciilor publice, de contribuabil și legiferator de impozite și taxe (capitolul 3);
- abordarea prețurilor de transfer (capitolul 3);
- abordarea conceptelor de politică socială, securitate socială, dialog social și serviciu social (capitolul 4);
- analiza indicatorilor economici și sociali, în context național și european, privind contribuția politicilor sociale la formarea statului bunăstării din România (capitolul 4);
- aplicarea metodei scorurilor pentru poziționarea României în ierarhia UE sub aspectul creșterii economice (capitolul 4);
- descrierea domeniilor politicilor sociale și investigarea acestora cu ajutorul cercetării statistice (capitolul 4);
- relevarea serviciilor sociale ca oglindă a politicilor sociale și complementaritatea acestora cu contabilitatea și fiscalitatea folosind cercetarea statistică și analiza descriptivă (capitolul 4);

C. DEZVOLTĂRI ULTERIOARE

Cercetarea referitoare la relația biunivocă între triada contabilitate-fiscalitate-politici sociale și serviciile publice, nu este menită a fi exhaustivă, ci poate continua printr-o aprofundare mai în amănunt a problematicii, sau printr-o altă viziune care poate surprinde o nouă latură neabordată până în prezent.

Datorită faptului că domeniul este foarte vast și dinamic, ce surprinde o întrepătrundere de noțiuni și concepte atribuibile multor arii de cercetare, suntem convinși că prezenta lucrare reprezintă un punct de plecare ale unor abordări ulterioare.

BIBLIOGRAFIE

Cărți

1. Alexandru I., Matei L. - *Servicii publice*, Editura Economică, București, 2002
2. Alexandru, I. - *Tratat de administrație publică*, Editura Universul Juridic, București, 2008
3. Alexandru, I. - *Administrația Publică*, Editura Lumina Lex, București, 2007
4. Alexandru, I., Matei, L. - *Serviciile publice. Abordare juridico-administrativă. Management. Marketing*, Editura Economică, București, 2002
5. Andree de Laubadere - *Tratatul de drept administrativ*, Volumul I, - Ediția a 13-a, Editura LGDJ, Paris, 1994
6. Angelescu, C. și colab. - *Dicționar de economie*, Ed. Economică, București, 2001
7. Beltrame, P., Mehl, L. - *Techniques, politiques et institutions fiscales comparées*, Ed. Presses Universitaires de France (PUF), Paris, 1997
8. Berghman, J. - *Basic concepts on social security in Europe*, Institute for Social Right of the Katholieke Universiteit Leuven, European Master in Social Security 2002-2003
9. Berry, L.L. - *Services marketing is different*, dans Lovelock C.H. (1984), *Services Marketing*, New Jersey, Prentice-Hall, Englewoods Cliffs
10. Bichot, J. - *Les Politiques sociales en France au XX^e siècle*, Armand Colin 1997
11. Bikel, J.F. - *Le domaine des politiques sociales*, Cours, Partie II, 2008, http://commonweb.unifr.ch/artsdean/pub/gestens/f/as/files/4665/12808_173307.pdf
12. Bonney, R. - *Economic System and State Finance*, UK.AC.Essex, 1995
13. Braudel, F. - *Civilisation matérielle, économie, et Capitalisme: XV-XVIII siècle*, Armand Colin, tom 2, citat de Capron, M., *Contabilitatea în perspectivă*, Ed. Humanitas, București, 1994
14. Bufan, R. Minea, M.Șt. - *Codul Fiscal comentat și adnotat*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2008
15. Calu, D.A. - *Istorie și dezvoltare privind contabilitatea din România*, Ed. Economică, București, 2005
16. Capron, M. - *Contabilitatea în perspectivă*, Ed. Humanitas, București, 1994
17. Călin, O. Ristea, M. - *Bazele contabilității*, Ed. Genicod, București, 2002
18. CEZ - Raportul annual 2015 și 2016
19. **Colasse, B.** - *Contabilitate generală*, Editura Moldova, Iași, 1995

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
20. Coulshed, V. - *Practica asistenței sociale*, Ed. Alternative, București, 1993
21. Esnault B., Hoarau, C., - *Comptabilite financiere*, Press Universitaires des France, Paris, 1994
22. Esping-Andersen, G. - *Les trois mondes de l'État Providence*. Traduction française de *The Three Worlds of Welfare Capitalism*. Oxford : Polity Press, 1999
23. Feleagă, N - *Controverse contabile*, Ed. Economică, București, 1996
24. Feleagă, N. Ionașcu, I. - *Tratat de contabilitate financiară, Vol. I și II*, Ed. Economică, București, 1998
25. Gallie D. and Paugam S. - *Welfare Regimes and the Experience of Unemployment in Europe*, Oxford, Oxford University, 2000
26. Ghebrea, G. - *Regim social-politic și viața privată (familia și politica familială în România)*, Universitatea București, 2003
27. Giraudon, A. - *La notion de service public*, ENSSIB, 2010
28. Groves, H.M . - *Financing Government* , swith edition , Holt Rinehart and Winston, 1964
29. Hansen, A. - *Fiscal and Business Cicles* , New York, 1941
30. Hantrais, L. - *Social Policy in the European Union*, Houndmills and London, Macmillan Press, Ltd., 1995
31. Hauriou, M. - *Compendiu de drept public și de drept administrativ*, Editeur L. Larose și forcel, Paris, 1893 XII
32. Iacob, C. - *Contabilitatea analitică și de gestiune*, Tribuna economică , București, 1998
33. Iacob, C., Goagără, D. - *Contabilitatea societăților de grup*, Ediția a II-a revizuită și actualizată, Editura Sitech, Craiova 2003
34. Iacob, C., Goagără, D. - *Contabilitate consolidată*, Editura Universitaria Craiova, 2008
35. Institut de la Gestion Delegee - *Aspects économiques et comptables des investissements dans les PPP. Lisibilité & Comparabilité*, 2011
36. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Academia Română - *Dicționarul explicativ al limbii române*, (DEX'98), Editura Univers enciclopedic, 1998
37. Ionașcu, I. - *Epistemologia contabilității*, Ed. Economică, București, 1997
38. Iorgovan, A. - *Tratat de drept administrativ*, ediția a III-a, vol. I, Editura All Beck, București, 2001
39. Irimia, F - *Contractele de parteneriat public-privat. Tipuri și proceduri de atribuire*, Societatea de avocați Ceparu și Irimia, 2010 , <http://www.avocat-achizitii.com/wpcontent/uploads/2010/10/Florin-Irimia-Contractele-de-Parteneriat-Public-Privat.pdf>
40. Jean Rivero - *Droit admnistratif*, 21 Edition, Editeur Dalloz-Syreï, Paris, 2006
41. Jeze, G. - *Cours de science des finances et de législation financière française* ,IV- eme Ed , Paris, 1992
42. Join-Lambert, - *Politiques sociales*, Paris, Press de la Fondation

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

- | | | | |
|-----|--|---|--|
| | M.T. | - | Nationale de Sciences Politiques et Dalloz, 1994 |
| 43. | Kimmel, L.H. | - | Taxes and Economic Incentives , Washington , 1950, pagina 1, 15, 196; citat preluat de Iulian Vacarel, Finanțele publice, Teorie și practică, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1981 |
| 44. | Kotler Ph. | - | <i>Marketingul managerului</i> , București, Editura Teora, 2000 |
| 45. | Kremalis, K. | - | <i>Principles of International and European Social Security Law</i> , in cursul “European and International Social Security Law”, European Master in Social Security 2002 – 2003, Instituut voor Sociaal Recht of the Katholieke Universiteit Leuven, 2002 |
| 46. | Labanași, S. | - | <i>Politici sociale : definiții, concepte-cheie, tipuri de politici sociale</i> , 2009,
https://ro.scribd.com/doc/24586673/Politici-sociale |
| 47. | Lalumiere, P. | - | Les finances publiques , Librairie Armand Colin , Paris, 1970 |
| 48. | Lebreton, G | - | <i>Droit administratif general</i> , Ed.Dalloz, 7e edition, 2013 |
| 49. | Leibfried, Stephan and Pierson, Paul | - | <i>European Social Policy: Between Fragmentation and Integration</i> , Washington/DC: The Brookings Institution, 1995 |
| 50. | Ludwig von Mises | - | <i>Acțiunea umană</i> , Partea a treia, „Calculul economic”, www.misesromania.org , traducere Dan Cristian Comănescu, 2016 |
| 51. | Madies, T., Paty, S., Rocaboy, Y. | - | <i>Les stratégies fiscales des collectivités locales</i> , Revue de l'OFCE, 2005 |
| 52. | Matei, L. | - | <i>Managementul Public, Despre teoria promovării intereselor consumatorului</i> ,Editura Economică, București, ediția 2001 |
| 53. | Matei, L. | - | <i>Managementul Public, Despre teoria promovării intereselor consumatorului</i> , Editura Economică, București, ediția 2006 |
| 54. | Matei, L. | - | <i>Dezvoltare locală. Concepte și mecanisme</i> , Editura Economică, București, 2009 |
| 55. | Mărginean, I. | - | <i>Politica socială și tranziție la economia de piață în România</i> , București, CIDE, 1994 |
| 56. | Mihuț, Liliana, Lauritzen, Bruno | - | <i>Modele de politici sociale/Models of Social Policy</i> , București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1999 |
| 57. | Minea, M.S., Costăș, C.F | - | <i>Dreptul finanțelor publice</i> , vol.2, Drept fiscal, Ediția a III-a revizuită, Ed.Universul Juridic, București, 2013 |
| 58. | Needles, B.E., Anderson, J.R., Caldwell, J.C | - | (2000) - <i>Principiile de bază ale contabilității</i> , traducere, ediția a cincea, Ed. Arc, Chișinău, |
| 59. | Negulescu, P. | - | <i>Tratat de drept administrativ, vol. I</i> , Tipografiile Române Unite, București, 1925 |
| 60. | Olteanu, V. | - | <i>Marketingul serviciilor</i> , București, Editura Economică, 2002 |
| 61. | Oppenheimer, F. | - | <i>The State: Its History and Development Viewed Sociologically</i> , Indianapolis: Bobbs-Merrill, 1912 |
| 62. | Palangean, D. | - | <i>Nivelul pensiei medii – o comparație cu Spania și câteva</i> |

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
- concluzii*, Site-ul Bani și economia, 19 iulie 2016
63. Parlagi, A., Iftimoaie, C. - *Servicii publice locale*, Editura Economică, București, 2002
64. Petrescu, R.N. - *Drept administrativ*, Editura Hamangiu, București, 2009
65. Philippe van Parijs - *Philosophie de la fiscalité pour le troisième millénaire*, Berns, Thomas, Dupont, K.C.K & Xifaras, M eds. Philosophie de l'impôt, Bruxelles: Bruylant, 2006
66. Pieteres, D., Schoukens, P. - *Social Security in the BRIC Countries*, IBM Center for The Business of Government, International Series, 2012
67. Plumb, I. și colab - *Managementul serviciilor publice*, Ediția a II-a, Biblioteca digitală, ASE, <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=267&idb=>, accesat noiembrie 2015
68. Plumb, I., Androniceanu, A., Abăluță, O. - *Managementul serviciilor publice Ediția a 2-a*, Editura ASE, București, 2003
69. Plumb, I., Androniceanu, A., Abăluță, O. - (1999) *Managementul serviciilor publice*, Editura ASE București
70. Preda, M. - *Drept Administrativ. Partea generala, editia a IV-a*, Editura Lumina Lex, București, 2006
71. Rathéry, E. J. B. - *Journal et mémoires du marquis d'Argenson*; publiée pour la première fois d'après les manuscrits autographes de la bibliothèque du Louvre pour la Société de l'histoire de France, by Argenson, René-Louis de Voyer, marquis d', 1694-1757; Rathéry, E. J. B. (Edme Jacques Benoît), 1807-1875, Published 1859, Topics France -- History Louis XV, 1715-1774, France -- Social life and customs, 1859
72. Ristea, M., Olimid, L., Calu, D., A. - *Sisteme contabile comparate*, Ed. CECCAR, București, 2006
73. Rothbard, M.N. - (2016) *The Case Against the Flat Tax*, www.mises.org/rothbard/flattax.pdf
74. Sándor, C. - *Impactul fiscalizării asupra stabilității financiare a întreprinderii*, Cluj- napoca, 2013
75. Sombart, W. - *Dear modern kapitalismus*, 15^o edition, citat de Colasse, B., *Contabilitate generală*, Ed. Moldova, Iași, 1995
76. Șaguna, D.D., Șova, D. - *Drept fiscal*, ediția 2, Ed. C.H.Beck, 2003
77. Ștefănescu, A. - *Performanța financiară a întreprinderii între realitate și creativitate*, Ed. Economică, București, 2005
78. Tăutu, C. - *Impozitele indirecte din România*, București, 1939
79. Terra, B. Wattel, P. - *European Tax Law*, ediția a V-a, Ed. Kluwer Law International, Haga, 2012
80. Trotabas, L. - (1969) *Finances publiques*, Librairie Dalloz, Paris, III-eme edition
81. Văcărel, I. - (1981) *Finanțele publice, Teorie și practică*, Editura Științifică și enciclopedică, București
82. Vedrine, C. - *Fiscalité et environnement*, Thèse, Université Montpellier I, 2011

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
83. Vintilă, G. - *Metode si tehnici fiscale*, Editura Economica, 2006
84. Weber, M - *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, traducere de A.Diaconovici, Editura INCITATUS, București, 2003
85. Yamei, S.B. - *Civilisation materielle, economie, et Capitalisme: XV-XVIII siècle*, Armand Colin, tom 2, citat de Capron, M., *Contabilitatea în perspectivă*, Ed. Humanitas, București, 1994
86. Zamfir, Catalin - *Politici sociale în România*, București, Ed. Expert, 1999
87. Zamfir, E - *Statul bunăstării. Mecanismele producerii bunăstării într-o societate modernă*, Revista de Cercetări Sociale, (1), 1995

Studii și articole

88. - *Les modèles sociaux* - www.editions-ellipses.fr/PDF/9782340012974_extrait.pdf
89. Alexandru, F. - *Eficiență-echitate în materie fiscală*, Revista Tribuna Economică, nr.22/31 mai 2000
90. Alistar, V. - *Ghidul serviciilor publice din Municipiul Craiova* (elaborate în cadrul proiectului “Promovarea bunei administrări și creșterea satisfacției cetățenilor față de serviciile publice”), 2007
91. Arnaud, F. - *Solidarité et contributivité dans les systèmes de retraite étranger*, Cahiers Documents de travail de la DGTPE, No.08/2009
92. Committee on Accounting Terminology - *Accounting Terminology Bulletin No.1*(New York: American Institute of Certified Public Accountants, 1953) par.9 citat de Needles, B.E., Anderson, J.R., Caldwell, J.C., *Principiile de bază ale contabilității, traducere, ediția a cincea*, Ed. Arc, Chișinău, 2000
93. Covaciu, I. - *520 lei Pensia Minimă Social Garantată 2017*, articol actualizat februarie 2017, postat pe <https://www.pensiata.ro/pensii-publice/520-lei-pensia-minima-social-garantata-2017/>
94. Deme, C. - *Rolul politicilor sociale în statul bunăstării*, Transylvanian Review of Administrative sciences, 16/2006
95. Dima, G. - *Serviciile sociale în România. Rolul actorilor economiei sociale*, Proiect PROMETEUS, Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, București, 2013, www.fdsc.ro; www.ies.org.ro
96. Hofmiller - *Du service public. Au service universel*, Revue AJDA, Ed.Dalloz, 1992
97. Institutul European din România - (2006) *Studii de impact III : Reforma Administrației Publice în contextul integrării europene*
98. L.Gheorghe - *Care sunt cele mai mari salarii minime din Europa și în ce țări se oferă ele*, Adevărul financiar, 23.02.2016
99. Levai, C.M. - *Aspecte teoretico-practice privind parteneriatul public privat în Uniunea Europeană*, Acta Universitatis George Bacovia. Juridica, 2012
100. Magheru, M. - *Cât de eficace și eficientă este protecția socială pentru copiii din România?*, Revista Inovația Socială

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
- nr.2/2011, Institutul de Cercetare a Calității Vieții,
<http://inovatiasociala.ro/index.php/jurnal/article/view/107>
101. Majcchi, A. - (2003) *Fiscal Policy Co-ordination in the European Union and the Financing of the Community Budget*, Universitz of Trento School of International Studies, Working Paper 01
102. Marinescu, C. - (2011) - *Asocierea în participațiune versus parteneriatul public-privat*, Revista Finanțe Publice și Contabilitate, nr.2
103. Moșteanu, T. - *Structura fiscală și impunerea echilibrată*, Revista Tribuna Economică , nr. 49/4 decembrie, 2002
104. Niculeasa, M. - *NNDKP : despre filozofia politicii fiscale*, Ziarul Financiar din 29 mai, 2011
105. Pennink, C. - (2004) - *Parteneriatul public privat în dezvoltarea urbană*, Revista Management și guvernare urbană, Chișinău, 2004
106. Ponce, S.J. - *Deber de buena administración y derecho al procedimiento administrativă debido*, Revue AJDA, Ed.Dalloz, 1989
107. Profiroiu, A. - *Autonomia financiară a colectivităților locale din România – premisă a succesului descentralizării*, Transilvania Review of Administrative Sciences, 19/2007
108. Roblot-Troizier, A. - *Droit administratif et droit constitutionnel*, Revue AJDA, Ed.Dalloz, 1986
109. Stănescu, S.M., Dragotoiu, A., Marinoiu, A.I. - *Beneficiile de asistență socială gestionate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale*, Revista Calitatea Vieții, XXIII, nr.3, pag.239-266
110. Tofan, A. - *Unele considerații privind legislația în domeniul parteneriatului public-privat*, Revista de drept public nr. 2/2004

Teze de doctorat

111. Militaru, I. - *Raporturi și incidente între contabilitatea și fiscalitatea entităților economice*, Universitatea din Craiova, noiembrie 2011

Reglementări juridice internaționale

112. Commission européenne - *Partenariats public-privé et droit communautaire des marchés publics et des concessions*, COM(2005) 569 final
113. Consiliul Europei - Carta Europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg în 15 octombrie 1985, a intrat în vigoare la 1 septembrie 1988. România a semnat Carta la 4 octombrie 1994 și a ratificat-o prin Legea nr. 199 din 17 noiembrie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 26 noiembrie 1997, cu excepția art. 7, paragraful 2 din acest instrument juridic european
114. Consiliul Europei - Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), semnat la Maastricht la 7 februarie 1992, a intrat în vigoare la 1 noiembrie 1993
115. Consiliul Europei - Tratatul de la Amsterdam a fost adoptat de către statele

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
- membre ale Uniunii Europene la 2 octombrie 1997, intrând în vigoare la 1 mai 1999. Tratatul de la Amsterdam modifică și completează Tratatul de la Maastricht
116. Consiliul Europei - *Short Guide: Coordination of Social Security in the Council of Europe*, draft, CSCR (2003) 2 Rev 1, septembrie 2003
117. IFRIC - *IFRIC 12 - Service Concession Arrangements*, <http://www.iasplus.com/en/standards/ifric/ifric12>, accesat noiembrie 2015

Reglementări juridice naționale

118. Parlamentul României - Constituția României completată și modificată prin Legea de revizuire nr.429/2003 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003, republicată de Consiliul Legislativ, în temeiul art.152 din Constituție, cu reactualizarea denumirilor și dându-se textelor o nouă numerotare (art.152 a devenit, în forma republicată, art.156.)
119. Parlamentul României - Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală - republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20.02.2007
120. Parlamentul României - Legea nr. 241/2006 privind serviciului de alimentare cu apă și de canalizare - republicată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 08 Februarie 2013
121. Parlamentul României - Legea nr. 51/2006 privind serviciilor comunitare de utilități publice- republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.121 din 05 Martie 2013
122. Parlamentul României - Legea nr. 215 din 2001 privind administrația publică locală - publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 23 aprilie 2001
123. Parlamentul României - Legea nr.51/2006 – privind serviciilor comunitare de utilități publice- republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.121 din 15.03.2013, modificată și completată prin O.U.G. nr.68/2014
124. Parlamentul României - Legea nr.101/2006 privind serviciul de salubritate a localităților-republicată, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 658 din 08 septembrie 2014
125. Parlamentul României - Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 18.07.2006 modificată și completată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 46/2007; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 64/2007; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 28/2008; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 91/2009; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2009; Legea nr. 329/2009; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2010; OUG nr. 63/2010
126. Parlamentul României - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public - publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 23.10.2001
127. Parlamentul României - Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
- referendumului- publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 24.02.2000, modificată și completată prin Legea nr. 551/2003 și Legea nr.341/2013
128. Parlamentul României - (2015) - *Legea contabilității nr.82/1991, actualizată la data de 5 iunie 2015*, document fără caracter oficial destinat informării utilizatorilor, <http://contabilul.manager.ro/legea-contabilitatii-actualizata.html>
129. Parlamentul României - (2010) - *Legea nr.178/2010 a parteneriatului public-privat*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.676 din 8 octombrie 2010, cu modificările și completările ulterioare
130. Parlamentul României - (2015) *Legea nr. 358/2015 - aprobarea OUG nr. 50/2015 - modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 - Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 - Codul de procedură fiscală*, publicată în M.Of., Partea I, nr.988/31 decembrie 2015
131. Parlamentul României - (2015) *Legea nr.53/2003, Codul Muncii, art 159(1) și (2), actualizată 2015*, <http://ccibc.ro/legea-nr-532003-actualizata-2015-codul-muncii/>
132. Parlamentul României - (2015) *Legea nr. 358/2015 - aprobarea OUG nr. 50/2015 - modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 - Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 - Codul de procedură fiscală*, publicată în M.Of., Partea I, nr.988/31 decembrie 2015
133. Parlamentul României - *Legea nr.123/2014 pentru modificarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în M.Of., Partea I, nr.687 din 19.09.2014
134. Parlamentul României - *Legea nr.416/18 iulie 2001 privind venitul minim garantat*, cu modificările și completările ulterioare
135. Parlamentul României - *Legea nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune*, M.Of., Partea I, nr.882/3 noiembrie 2016 cu aplicabilitatea de la 1 aprilie 2018
136. Parlamentul României - *Legea nr.19 din 17 martie 2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, art.2, M.Of. 140/1 aprilie 2000, completată și actualizată
137. Parlamentul României - *Legea nr.186/2014 - Legea bugetului de stat pe anul 2015*, M.Of. nr.960/30 decembrie 2014
138. Parlamentul României - *Legea nr.292/20 decembrie 2011 – Legea asistenței sociale*, M.Of. nr.905/20 decembrie 2011
139. Parlamentul României- Direcția Generală Legislativă - (2009) - *Parteneriatul public-privat în unele state ale Uniunii Europene*,
140. Parlamentul României - *Legea nr.227/2015 privind Codul Fiscal*, actualizat prin Legea nr.2/12 ianuarie 2017, M.Of. nr.36/12 ianuarie 2017
141. Guvernul României - Ordonanța Guvernului României nr. 88/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 1 septembrie, 2001, aprobată prin Legea nr. 363/2002, modificată și completată prin O.U.G.

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
- nr.25/2004, O.U.G. nr.191/2005, O.U.G. nr.89/2014
142. Guvernul României - Ordonanța Guvernului României nr. 84/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 1 septembrie 2001, aprobată prin Legea nr.372/2002, modificată și completată prin O.U.G. nr. 50/2004, O.U.G. nr. 71/2005, O.G. nr. 16/2006, Legea nr. 430/2006, Legea nr. 252/2007, Legea nr. 243/2009, Legea nr. 329/2009, Legea nr. 281/2011
143. Guvernul României - Ordonanța Guvernului României nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local - publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 648 din 31.08.2002 modificată și completată prin Legea nr.3/2003 și Legea nr. 101/2006
144. Guvernul României - Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului cadru din Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice din 02.06.2016
145. Guvernul României - Hotărârea Guvernului nr.1228/1990 pentru aprobarea Metodologiei concesiunii, închirierii și locației de gestiune, M.Of., Partea I, nr.140
146. Guvernul României - Hotărârea Guvernului nr. 118/2014, și a Hotărârii Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale
147. Guvernul României - OUG nr.32/28 iunie 2016 de actualizare a Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal
148. Guvernul României - OUG nr. 80/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și a altor acte normative a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 906 din decembrie 2014
149. Guvernul României - OUG nr.6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate, M.Of., Partea I, nr.107/23.02.2009
150. M.F.P - OMFP 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, M.Of. Partea I, nr.963
151. M.F.P. - Ordin nr.2021/17.12.2013 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.1917/2005, M.Of. nr.831/24.12.2013
152. MDRAP - Strategia pentru consolidarea Administrației publice , 2014-2020
153. Consiliul Local Craiova - HCL Craiova nr. 395/5.11.2015 privind aprobarea impozitelor și taxelor locale pentru anul 2016, Anexa I, punctul II

Titlul tezei : RELAȚIA BIUNIVOCĂ ÎNTRE TRIADA CONTABILITATE – FISCALITATE – POLITICI SOCIALE ȘI SERVICIILE PUBLICE

-
154. Consiliul Local HCL Craiova privind aprobarea impozitelor pe anul Craiova 2017/24 noiembrie 2016

Site-uri

155. www.admpubl.snsa.ro
156. www.biblioteca-digitala.ase.ro
157. www.books.google.com
158. www.contabilizat.ro
159. www.eureval.fr
160. www.eur-lex.ro
161. www.europa.eu
162. <http://www.francize.com.ro/>
163. <http://www.primariacraiova.ro/ro/hotarari-consiliul-local>
164. <http://www.capital.ro/companiile-din-romania-platesc-23-din-salariul-angajatilor-sub-forma-de-contributii-sociale.html>
165. <http://www.rasfoiesc.com/legal/administratie/stiinte-politice/Conceptul-de-politica-sociala59.php>
166. <http://statistici.insse.ro/shop/>
167. http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Social_protection_statistics
168. <http://www.scrigroup.com/sanatate/MANAGEMENTUL-INSTIUTIILOR-DE-31258.php>
169. <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/>
170. https://cdn.uclouvain.be/public/Exports%20reddot/iag/documents/WP_87_Bielen_Sempels.pdf
171. <https://docs.google.com/forms/d/1xOz7nJeqRr2OxQ8EooHMkXKNvU3KwqIEogjstgXy4kE/edit#responses>